

Македонско научно друштво – Битола

Вонр. проф. д-р Марина Блажековиќ Тошевски

***УПРАВУВАЊЕ СО КРЕДИТНИОТ РИЗИК ВО БАНКАРСКОТО
РАБОТЕЊЕ***

Битола, 2021

Издавач:

МАКЕДОНСКО НАУЧНО ДРУШТВО – БИТОЛА

За Издавачот:

доц. д-р Невена Груевска

Автор:

вонр. проф. д-р Марина Блажековиќ Тошевски

Редакција:

проф. д-р Пеце Николовски, проф. д-р Сеадин Џафери, вонр. проф. д-р Божидар Миленковски

Уредувачки совет:

д-р Никола Главинче (Претседател), д-р Наташа Мојсоска, д-р Екатерина Михељкис, д-р Лидија Стефановска, д-р Марија Котевска - Димовска, членови

Рецензенти:

проф. д-р Пеце Николовски, проф. д-р Сеадин Џафери

Лектор: овластен лектор Гордана Ацеска

Компјутерска обработка: Андреј Бошески

Авторското право на оваа книга е заштитено, а искажаните ставови и мислења припаѓаат само на авторот и не ги одразуваат ставовите на МНД – Битола.

CIP - Каталогизација во публикација

Национална и универзитетска библиотека "Св. Климент Охридски", Скопје

336.77(497.7)

БЛАЖЕКОВИЌ Тошевски, Марина

Управување со кредитниот ризик во банкарското работење / Марина Блажековиќ Тошевски. - Битола : Македонско научно друштво, 2021. - 212 стр. : илустр. ; 30 см

Фусноти кон текстот. - Библиографија: стр. 206-211

ISBN 978-608-4919-00-1

COBISS.MK-ID 53677317

СОДРЖИНА

ПРЕДГОВОР	5
ПРВ ДЕЛ.....	11
1 КЛУЧНИ ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ.....	11
1.1. Формални дефиниции за банкарски ризик	12
1.2. Ризици специфични за банкарскиот бизнис	17
ВТОР ДЕЛ	31
2 КРЕДИТЕН РИЗИК – МЕРЕЊЕ/ОЦЕНА И УПРАВУВАЊЕ СО НЕГО	31
2.1. Мерење на кредитниот ризик во процесот на одобрување на кредитот.....	32
2.2. Интерни методи за мерење кредитен ризик.....	37
2.3. Метод на екстерен рејтинг	61
2.4. Согледување и управување со кредитниот ризик	69
2.5. Модел за мерење на кредитниот ризик во банкарскиот сектор на Р. Македонија ..	74
ТРЕТ ДЕЛ.....	86
3 ВГРАДУВАЊЕ НА КРЕДИТНИОТ РИЗИК ВО ЦЕНАТА НА КРЕДИТОТ (КАМАТНАТА СТАПКА)	86
3.1. Цена на кредитот кај кредитните производи на секторот „население“	88
3.2. Цена на кредитот кај кредитните производи на секторот деловни субјекти.....	97
3.3. Учеството на нефункционалните кредити во вкупните кредити	103
ЧЕТВРТ ДЕЛ.....	109
4 МЕТОДИ ЗА УБЛАЖУВАЊЕ НА КРЕДИТНИОТ РИЗИК.....	109
4.1. Минимизирање на кредитниот ризик	109
4.2. Финансиски инструменти за намалување на кредитниот	111
4.3. Диверзификација на кредитното портфолио	124

ПЕТТИ ДЕЛ.....	130
5 МЕТОДИ ЗА ОЦЕНА НА ОШТЕТУВАЊАТА НА КРЕДИТНИТЕ ПОБАРУВАЊА	130
5.1. Методологија на НБРМ	130
5.2. Резервирање поради оштетување на кредитни побарувања	134
5.3. Утврдување на сегашна нето-вредност на кредитот	138
ШЕСТИ ДЕЛ.....	142
6 КРЕДИТНИОТ РИЗИК И ПОТРЕБНИОТ КАПИТАЛ	142
6.1. Ризично пондерирана актива според нивото на кредитен ризик (билансна и вонбилансна актива)	145
6.2. Класификација на активата на банката според изложеноста на кредитен ризик..	152
6.3. Потребен капитал за покривање на кредитниот ризик – утврдување на минимална стапка на адекватност на капиталот.....	163
СЕДМИ ДЕЛ.....	169
7 УСОГЛАСЕНОСТА НА МАКЕДОНСКИТЕ СУПЕРВИЗОРСКИ СТАНДАРДИ СО БАЗЕЛСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА КРЕДИТЕН РИЗИК.....	169
7.1. Улогата на супервизијата	169
7.2. Нова Базелска капитална спогодба (Bazel II и III).....	171
7.3. Супервизорски стандарди прифатени и воспоставени од страна на НБРМ	195
ЗАКЛУЧНИ СОГЛЕДУВАЊА	199
БИБЛИОГРАФИЈА	206